

O. Bygaard

Folketingets Forhandlinger. (40)

faldne Laan efterhaanden skal indfries, og disse er ikke faa, maa der ske Henlæggelser, hvis Beløb er til Raadighed, naar Betalingsdagen er inde. Saaledes maa de privatadministrerede Virksomheder gøre. Jeg tror, Staten gør vel i at benytte en lignende Fremgangsmaade. Ingen Regering kan gaa den Vej, hver Gang et Laan forfalder, da at beskatte enkelte Dele af Samfundet, f. Eks. ved at gøre voldsomme Indgreb i opsparede Formuereserver. Det taaler et Samfund ikke, og den Fremgangsmaade ødelægger for øvrigt ogsaa to meget vigtige og uundværlige Samfundsyder, nemlig Fliden og Sparsommeligheden. Derfor er det et naturligt Krav fra Befolkningen, som en Regering ikke bør være overhørig: ingen nye Udgifter, uden der kan anvises Dækning derfor ved de ordinære Indtægter, og endvidere de nødvendige aarlige Henlæggelser til Betaling af de i Fremtiden forfaldne Laan.

Jeg vil gerne lægge et godt Ord ind for vore Tjenestemænd. Det har været Skik og Brug i flere Aar, at der paa Kongens Fødselsdag den 26. September blev givet Frihed til Tjenestemændene i de forskellige Etater i den Udstrækning, som Tjenesten tillod det. Det var en Opmærksomhed mod Statens Overhoved og en Glæde for Tjenestemændene. Nu er denne Fridag blevet inddraget, og da jeg synes, man her retter Bager for Smed, vil jeg gerne henstille, at denne Fridag indføres igen med den Begrundelse, jeg har anført, dels Hensynet til Kongen og dels Hensynet til Tjenestemændene.

Det ærede Medlem Hr. Rode udtalte forleden Dag en Beklagelse af, at Rigsdagens Aabning foregik paa en saadan Maade, at det maatte siges, at den savnede baade Form og Indhold. Jeg vil gerne understrege denne Udtalelse. Det forekommer mig, at det bør tilstræbes, at Aabningshøjtideligheden foregaar med den størst mulige Formfuldendthed og Højhed. Det er Landets Konge, der ved sin Statsminister indbyder Landets valgte Repræsentanter til Deltagelse i et Arbejde for Landets og Folkets Vel, men naar en saadan højtidelig Akt til sidst drukner i en Lattersalve, saa synes jeg i alt Fald, det med Rette kan siges, at en saadan Form ikke tjener Rigsdagen til Ære. Jeg synes ogsaa, at paa denne Maade

kommer man let til at nedtræde nationale Værdier, som et lille Folk ikke har Raad til at sætte over Styr. Det vil i høj Grad være ønskeligt, om Aabningen af kommende Rigsdagssamlinger kunde foregaa med mere Form, bedre Indhold og større Højhed, det vilde ikke skade Rigsdagens Anseelse hverken herhjemme eller i Udlandet. Hvis Rigsdagens Medlemmer ikke kan enes om et fælles Leveraab, og dette kan vel være tvivlsomt, saa vil det være rigtigst at stryge den Del af den højtidelige Aabning. Derimod maa jeg meget beklage, at den højtærede Statsminister har strøget den sædvanlige Oplæsning af det kongelige aabne Brev. Jeg synes ikke, dette er rigtigst, hverken overfor Kongen eller overfor Rigsdagens Medlemmer. Man kan have forskellig Opfattelse af, hvilken Regeringsform der maa anses for bedst, enten Kongedømme eller Republik, og her skal jeg indrømme, at jeg foretrækker Kongedømmet, men saa længe man i Danmark har en Konge som Statens Overhoved, saa tror jeg i alt Fald, man tjener sig selv og sit Land bedst ved at vise Statens Overhoved al mulig Hønnør, det svækker ikke ens egen Stilling. Dette er min Opfattelse og for øvrigt ogsaa min Erfaring. Jeg ved nok, det er blevet sagt — jeg ved ikke, om det er rigtigst —, at der i det kongelige aabne Brev skulde indeholdes Ord eller Sætninger, som den højtærede Statsminister ikke ønsker at oplæse. Dette vil jeg dog anse for usandsynligt. I et Brev, hvor Kongen henvender sig til sine tro og kære Undersaatter, anser jeg det i alt Fald indtil videre for utænkeligt, at der skulde findes Ord, som Kongens Statsminister af Samvittighedsgrunde ikke ønsker at oplæse. Det kan heller neppe være af partipolitiske Grunde, da Kongen selvfølgelig staar over og udenfor alle Partier, men hvad nu end Grunden kan have været, saa ved jeg, at det for mange og ogsaa for mig selv var et Savn, at Oplæsningen af det kongelige aabne Brev ikke fandt Sted ved denne Rigsdagssamlings Begyndelse, og da jeg tror, at Genindførelsen af denne gamle hævdvundne Skik, der vel er lige saa gammel som Grundloven, vil bidrage sit til, at der bliver mere Form, Indhold og Højhed over Rigsdagsaabningens Højtidelighed, vil jeg bede den højtærede Statsminister om, at det maa ske i Fremtiden — hverken Mini-